

Løpsjøen

— fra ørret- og harrelv til abbor- og gjeddevatn

Der Løpsjøen ligger i dag rant tidligere Søndre Rena raskt forbi. Den gangen var harr og ørret de helt dominerende fiskeartene på denne strekningen. Disse artene liker strømmende vann og er ennå de viktigste i elva både ovenfor og nedenfor magasinet. I Løpsjøen dominerer derimot typiske innsjøfisk. I prøvegarnfangster var nesten halvparten av fisken abbor, mens mort og sik kom på en delt andreplass. Nesten 10 % av fisken var gjedde, mens ørret, harr og lake forekom i et lite antall. I tillegg vet vi fra annet fiske og analyse av gjeddemager at det finnes steinsmett, ørekyte og bekkeniøye i Løpsjøen.

Foto: B. K. Dervo, og O. T. Sandlund

ABBOR

ABBOR (*Perca fluviatilis*)

Den mest tallrike fiskearten i Løpsjøen. Abbor gyter om våren. Yngel og småfisk lever av insektlarver og andre små dyr. Fra en lengde på omkring 20 cm begynner abbor å spise annen fisk. I Løpsjøen er byttet 70 % små sik og 16 % mort eller ørekyt. Byttefiskens lengde er gjennomsnittlig 22 % av abborens lengde. Abbor i Løpsjøen når sjelden over 35 cm og ca 600 g, dvs. at de største abborene tar byttefisk på opptil 8-10 cm. Abbor er en flott matfisk, og stor abbor er en morsom sportsfisk.

MORT

MORT (*Rutilus rutilus*)

Mort gyter om våren. I Løpsjøen er hovedmengden av mort i garnfangstene mellom 16 og 22 cm, men enkelte når over 30 cm. Dietten består for det meste av bunnedyr. I Løpsjøen er små mort viktig føde for abbor og små gjedde.

SIK

SIK (*Coregonus lavaretus*)

Sik gyter om høsten. Vi kjenner ikke konkret til hvor gytinga skjer, men trolig er det i den øvre enden av Løpsjøen der elvstrømmen begynner å gjøre seg gjeldende og det er grusbunn. Siken i Løpsjøen lever av bunnedyr som insektlarver, snegl og marflo. Veksten er god, og de gode næringsforholdene viser seg blant annet ved at siken fortsetter å vokse også etter at den når kjønnsmodning ved 4-6 års alder. Ved første gyting er siken i Løpsjøen ca 30 cm, men den kan bli opptil 50 cm ved en alder på 15 år. Sik er en god matfisk.

GJEDDE

GJEDDE (*Esox lucius*)

Gjedda gyter ved isgang om våren, ofte i sivet eller på oversvømt grasmark. Gjedda i Løpsjøen begynner å spise fisk fra en størrelse på under 10 cm. Fram til 25 cm er dietten for det meste insekter, men med et innslag av ørekyt, steinsmett og sik. Mellom 25 og 50 cm er gjedda i stor grad kannibal som spiser sine mindre slektninger, men alle de andre fiskeartene med unntak av harr er påvist i magene. Settefisk av ørret dominerte i magene til gjedde > 50 cm om våren rett etter utsetting. Gjedda i Løpsjøen blir sjelden over 90 cm og vi har beregnet at det er 330 gjedder større enn 50 cm i Løpsjøen. Disse har en gjennomsnittsvekt på ca 1,8 kg, og vil spise ca 1,7 tonn fisk i løpet av et år. Gjedde er en morsom sportsfisk og god mat.

ØRRET

ØRRET (*Salmo trutta*) OG HARR (*Thymallus thymallus*)

I Løpsjøen utgjør ørret og harr bare ca 3 % av garnfangstene. Småfisk av begge arter er svært utsatt for å bli spist av gjedde. Blant annet av den grunn er det bare stor og voksen harr som utnytter magasinet, delvis som overvintringsområde. Ørreten som ble fanget i magasinet var mellom 18 og 31 cm, halvparten var settefisk. Både harr og ørret er fine sportsfisk, men fisket foregår i elva snarere enn i Løpsjømagasinet.

HARR

Lake (*Lota lota*) er fåtallig i Løpsjøen, antakelig fordi den i en slik grunn innsjø er svært utsatt for å bli spist av gjedde. Ørekyte, steinsmett og bekkeniøye finnes også i Løpsjøen. De er små fiskearter som ikke så lett fanges i garn, men vi finner dem ofte i dietten til gjedde og abbor.

Tegninger: E. Oldervøyen